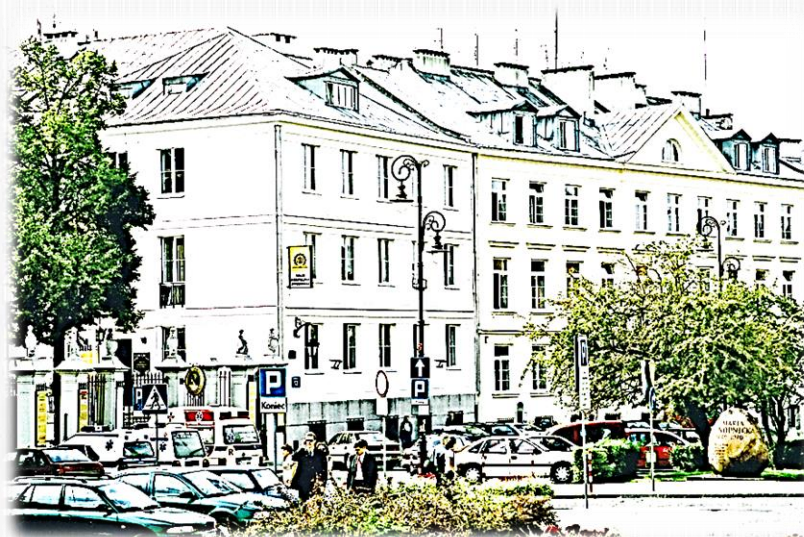

„DOŚWIADCZENIA Z AKTYWIZACJI DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH NA PODSTAWIE ZLECENIA DZIAŁAŃ AKTYWIZACYJNYCH”

Konferencja pt. „Aktywizacja zawodowa i społeczna – wyzwania”

11 października 2019 r.

Ogólne zasady realizacji zlecania działań aktywizacyjnych

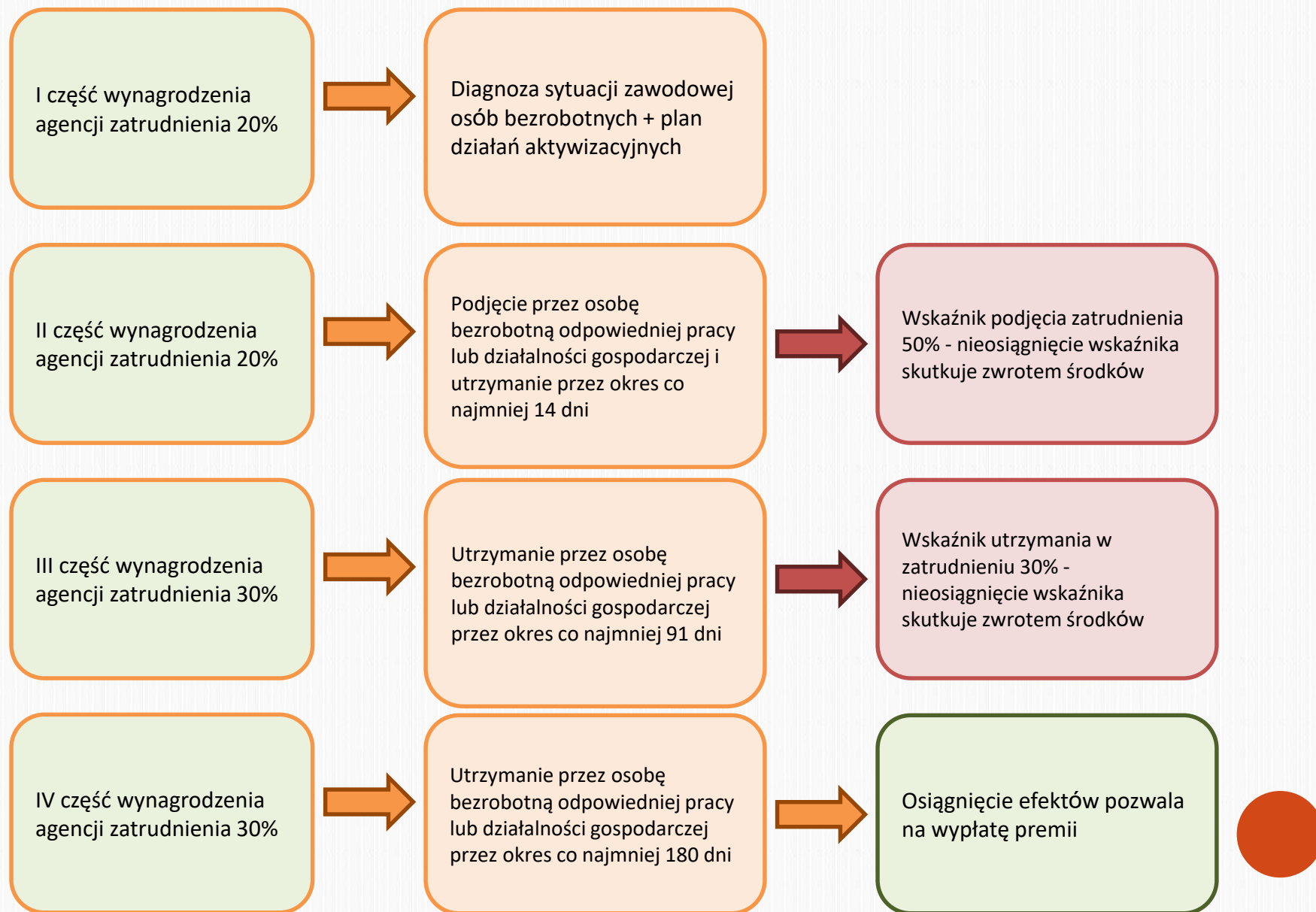
- podstawą zlecania działań aktywizacyjnych są zapisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- celem jest aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych do podjęcia i utrzymania pracy lub działalności gospodarczej
- źródło finansowania środki Funduszu Pracy
- zlecający marszałek województwa za pośrednictwem wojewódzkiego urzędu pracy
- minimalna liczba uczestników 200 osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym II lub III profilem pomocy (osoby najbardziej oddalone od rynku pracy)
- realizator agencja zatrudnienia
- określone minimalne wskaźniki efektywności zatrudnienia i utrzymania pracy
- model wynagradzania opary o skuteczność

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Model wynagradzania agencji zatrudnienia w ramach ZDA

Zlecenie działań aktywizacyjnych na terenie Mazowsza

I edycja: 16.03.2015 – 05.12.2016 usługa realizowana na terenie powiatów wołomińskiego, ostrołęckiego, sztydlowieckiego i m.st. Warszawy, łącznie 1.200 uczestników,

II edycja: 13.10.2016 – 06.08.2018 usługa realizowana na terenie powiatów piaseczyńskiego, mińskiego, zwolenńskiego i płońskiego, łącznie 1.000 uczestników,

III edycja: 15.05.2017 – 06.03.2019 usługa realizowana na terenie powiatów legionowskiego, nowodworskiego, pułtuskiego, łącznie 650 uczestników.

Ogółem liczba uczestników ZDA 2015 – 2019: 2.850 osób.

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Kryteria rekrutacji

- osoby do 25 roku życia (min. 10%)
- bezrobotni, dla których określono III profil pomocy (min. 40%)
- bezrobotni mieszkający na wsi (min. 50%)
- pozostali (II profil pomocy)

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Organizacja Punktów Aktywizacji

- kadra – zespół asystentów aktywizacji, zespół pośredników pracy, koordynator lokalny i administrator Punktu aktywizacji
- przypisanie każdemu bezrobotnemu indywidualnego opiekuna – asystenta aktywizacji, który utrzymywać będzie stały kontakt z bezrobotnym, w tym:
 - monitorować jego postępy i wspierać w podjęciu odpowiedniej pracy
 - monitorować sytuację bezrobotnego w trakcie wykonywania odpowiedniej pracy
 - utrzymywać kontakt z pracodawcą
- dostępność Punktu Aktywizacji w dni robocze w godzinach 8 – 16 (soboty, wydłużenie pracy do godziny 18, praca zgodnie z indywidualnym rozkładem adekwatnym do potrzeb bezrobotnych)
- zróżnicowana częstotliwość i sposoby utrzymywania kontaktu z bezrobotnym: wizyty osobiste, rozmowy telefoniczne, za pośrednictwem poczty elektronicznej, chat, portal społecznościowy

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Ogólne założenia realizacji usługi

- wieloaspektowa diagnoza sytuacji bezrobotnego
- intensywne wsparcie bezrobotnego na etapie przygotowania do podjęcia pracy
- metody aktywizacji wynikające z indywidualnej sytuacji bezrobotnego – **koncepcja orientacji aktywizacyjnych**
- **wariantowość i opcjonalność ścieżek** na etapie diagnozy i aktywizacji
- dwutorowy model pośrednictwa pracy
- monitorowanie i wspieranie bezrobotnego na etapie podjęcia i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia
- efektywne i skuteczne zarządzanie usługą

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Etapy zlecania działań aktywizacyjnych

- rekrutacja
- diagnoza sytuacji zawodowej
- działania aktywizacyjne, w tym:
 - utrzymywanie stałego kontaktu z uczestnikiem
 - organizacja i prowadzenie pośrednictwa pracy
- monitorowanie uczestnika po podjęciu zatrudnienia do 180 dnia utrzymania pracy oraz utrzymywanie kontaktu z pracodawcą

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Diagnoza sytuacji zawodowej bezrobotnego

Celem diagnozy sytuacji zawodowej bezrobotnego będzie określenie przyczyn pozostawania bez pracy oraz niemożności jej znalezienia.

Dwa obszary diagnozy:

- przyczyny pozostawania bez pracy – etap I
- możliwości znalezienia pracy (potencjał zatrudnieniowy) – etap II

Diagnoza sytuacji zawodowej + projekt działań aktywizacyjnych = 45 dni

- etapy – dwa etapy diagnozy
- warianty – indywidualizacja ze względu na profil pomocy
- opcjonalność – elastyczne podejście ze względu na indywidualne potrzeby

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Aktywizacja bezrobotnego

Aktywizacja bezrobotnego będzie wynikać z projektu działań aktywizacyjnych i zakłada wykorzystanie dwóch ścieżek w zależności od indywidualnych potrzeb i sytuacji bezrobotnego.

- **wariant kierowany do uczestników z ustalonym II profilem pomocy**
- **ścieżka podstawowa** (wszystkie procedury obligatoryjne dla każdego bezrobotnego)
- **ścieżka opcjonalna** (procedury wdrażane fakultatywnie w zależności od indywidualnych potrzeb i sytuacji bezrobotnego)
- **wariant kierowany do uczestników z ustalonym III profilem pomocy**
- **ścieżka podstawowa** (wszystkie procedury obligatoryjne dla każdego bezrobotnego)
- **ścieżka opcjonalna** (procedury wdrażane fakultatywnie w zależności od indywidualnych potrzeb i sytuacji bezrobotnego)

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Zestawienie tabelaryczne rodzajów, metod, form i narzędzi aktywizacji

Nazwa	Wariant aktywizacji II profil pomocy		Wariant aktywizacji III profil pomocy	
	Ścieżka podstawowa	Ścieżka fakultatywna	Ścieżka podstawowa	Ścieżka fakultatywna
coaching kariery	X		X	
indywidualne doradztwo zawodowe	X		X	
przygotowanie aplikacji (PORTFOLIO)	X		X	
zajęcie „Realia rynku pracy”	X		X	
trening autoprezentacji i wizerunku	X		X	
trening motywacji	X		X	
trening komunikacji interpersonalnej		X	X	
warsztaty zarządzania czasem		X	X	
trening efektywności osiągania celów		X		X
profilowany team aktywizacyjny		X	X	
szkolenie zawodowe		X		X
konsultacje biznesowe		X		X
konsultacje prawne		X		X
zintensyfikowany kontakt aktywizacyjny		X		X
praca środowiskowa		X		X
utrzymywanie stałego kontaktu z osobą bezrobotną	X		X	

Struktura działań aktywizacyjnych ze względu na wariant i opcję

Wariant dla uczestników z ustalonym II profilem pomocy	Wariant dla uczestników z ustalonym III profilem pomocy
ścieżka podstawowa	
– coaching kariery 2 - 5 godzin – zajęcie „Realia rynku pracy” 5 godzin – trening autoprezentacji i wizerunku 5 godzin – trening motywacji 5 godzin – doradztwo zawodowe 1 - 8 godzin – przygotowanie aplikacji 1 – 8 godzin	– coaching kariery 3 – 8 godzin – zajęcie „Realia rynku pracy” 5 godzin – trening autoprezentacji i wizerunku 5 godzin – trening motywacji 5 godzin – trening komunikacji interpersonalnej 5 godzin – warsztaty zarządzania czasem 5 godzin – doradztwo zawodowe 1 – 8 godzin – przygotowanie aplikacji 1 – 8 godzin – profilowany team aktywizacyjny (grupa wsparcia) – 1 x tydzień
stały kontakt asystenta aktywizacji (opiekuna) z osobą bezrobotną	
– nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, w tym spotkanie osobiste – nie rzadziej niż raz na 60 dni	– nie rzadziej niż raz w tygodniu, w tym spotkanie osobiste – nie rzadziej niż raz na 30 dni
ścieżka fakultatywna	
– szkolenie zawodowe – trening komunikacji interpersonalnej – warsztaty zarządzania czasem – trening efektywności osiągania celów – profilowany team aktywizacyjny – konsultacje biznesowe – konsultacje prawne – zintensyfikowany kontakt aktywizacyjny – praca środowiskowa	– szkolenie zawodowe – trening efektywności osiągania celów – konsultacje biznesowe – konsultacje prawne – zintensyfikowany kontakt aktywizacyjny – praca środowiskowa

Sposoby motywowania bezrobotnego do udziału w aktywizacji

Zapewnienie kosztów:

- dojazdów na zajęcia, spotkania indywidualne
- opieki nad dzieckiem/dziećmi do lat 6 w przypadku samotnego jego/ich wychowywania lub nad osobą zależną, która zamieszkuje we wspólnym gospodarstwie domowym z bezrobotnym
- badań do celów sanitarno – epidemiologicznych tzw. pracownicza książeczka zdrowia „SANEPID”
- badań lekarza medycyny pracy w przypadku zatrudnienia w formie umowy cywilnej
- zaświadczenia o niekaralności
- ubrania roboczego w przypadku zatrudnienia w formie umowy cywilnej

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy realizowane będzie w **modelu dwutorowym z wykorzystaniem elementów modelu jobscoutingu**

- zespół pośredników pracy odpowiedzialnych za nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami, pozyskiwanie i weryfikację ofert pracy oraz utrzymywanie kontaktów z pracodawcami w okresie zatrudnienia
- zespół asystentów aktywizacji odpowiedzialnych za współpracę z bezrobotnymi, w tym dobór ofert odpowiedniej pracy, kierowanie bezrobotnych do pracodawców, monitorowanie ich podczas utrzymywania odpowiedniej pracy i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami w tym okresie

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Charakterystyka uczestników ZDA

wg płci:

- w okresie 2015 – 2016 wśród uczestników przeważali mężczyźni 56%.
- w okresie 2016 – 2018 utrzymała się nieznaczona przewaga mężczyzn tj. 2%.
- w okresie 2017 – 2019 wśród uczestników przeważały kobiety, stanowiąc 57% ogółu.

Zmiana struktury uczestników ze względu na płeć, odzwierciedla zmiany zachodzące w ewidencji bezrobotnych.

Przyczyną zmiany struktury uczestników może być m.in.: częstsze wychodzenie kobiet z rynku pracy ze względu na uzyskanie pozapłacowych źródeł dochodu.

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Charakterystyka uczestników ZDA

wiek uczestników:

- osoby powyżej 40 roku życia – 55%
- osoby powyżej 50 roku życia – 26% (Warszawa: 65%)
- osoby w wieku 18-30 lata – 32% (w okresie 2015 – 2016)

poziom wykształcenia:

- średnie i policealne – 33%
- zasadnicze zawodowe – 30%
- podstawowe i gimnazjalne – 26%
- wyższe – 11%

czas pozostawania bez pracy:

- powyżej 5 lat – 54%
- powyżej 10 lat – 25%
- ok. 32% osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Struktura podjęcia pracy przez uczestników ZDA

- w latach 2015 – 2016 dominowało podjęcie pracy w formie umowy cywilno – prawnej (60%)
- w latach 2016 – 2018 dominowało podjęcie pracy na podstawie umowy o pracę (54%)
- wzrost wskaźników utrzymania pracy przez okres co najmniej 90 dni od 42% (2015 - 2016) do 59% (2017 - 2019)
- wzrost wskaźników utrzymania pracy przez okres co najmniej 180 dni od 26% (2015 – 2016) do 49% (2017 - 2019)

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Bariery w grupie uczestników ZDA ograniczające aktywność zawodową

Kluczową barierą w aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych jest przede wszystkim brak motywacji, ich negatywna postawa wobec podjęcia i utrzymania zatrudnienia, mająca złożone przyczyny interpersonalne, społeczne i systemowe oraz posiadanie źródeł utrzymania innych niż praca zarobkowa.

Bariery ograniczające możliwość skutecznej aktywizacji zawodowej:

- zła sytuacja zdrowotna uczestnika
- niepełnosprawność
- samodzielne rodzicielstwo
- uzależnienia, w tym od alkoholu
- obciążenia komornicze
- karalność
- trudności o charakterze interpersonalnym
- deficyty związane z komunikacją środkami transportu publicznego na terenie wiejskich

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Mocne strony ZDA

- wykorzystanie doświadczeń z realizacji zlecenia działań aktywizacyjnych w okresie 2015 – 2017 i 2016 – 2018 na terenie 8 powiatów Mazowsza dla 2200 długotrwale bezrobotnych,
- wykorzystanie potencjału niepublicznej instytucji rynku pracy, jaką jest agencja zatrudnienia w kontekście realizacji aktywnej polityki rynku pracy,
- zastosowanie elastycznego i kompleksowego wsparcia, dedykowanego potrzebom danej grupy, którego istotą jest efektywność zatrudnieniowa,
- przeprowadzenie pogłębionej diagnozy sytuacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych,
- stały, systematyczny i realizowany z dużą częstotliwością kontakt z osobą bezrobotną wpływający na budowanie motywacji do aktywizacji zawodowej,
- utrzymywanie kontaktów z uczestnikiem po podjęciu zatrudnienia jako element zwiększania trwałości wsparcia,
- wykorzystanie dwutorowego modelu pośrednictwa ze względu na możliwość optymalnego doboru kadry do specyfiki zadania,
- sieć współpracujących pracodawców.

Słabe strony ZDA

- zbyt krótki czas przeznaczony na aktywizację w stosunku do złożonej sytuacji uczestników (realnie brak czasu na przeprowadzenie etapu integracji społecznej, który powinien poprzedzać etap aktywizacji zawodowej),
- ograniczona rekrutacja wynikająca ze specyfiki funkcjonowania osób długotrwale bezrobotnych pozostałych w ewidencji urzędów pracy po polepszeniu sytuacji na rynku pracy (konieczność kierowania do zlecania usług aktywizacyjnych osób, które faktycznie nie spełniały warunku gotowości i zdolności do podjęcia zatrudnienia),
- wysoki udział osób zamieszkujących tereny wiejskie, gdzie występowały m.in. bariery związane z dojazdem do miejsca pracy niemożliwe do zniwelowania przez realizatora,
- uczestnicy obciążeni barierami, których eliminacja leżała poza zasięgiem działań aktywizacyjnych, w tym doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy m.in. zły stan zdrowia, uzależnienia w skrajnym stadium zaawansowania, faktyczny brak gotowości do podjęcia pracy np. ze względu na opiekę nad dzieckiem poniżej 3 roku życia,

Słabe strony ZDA

- brak uwzględniania w modelu wynagradzania realizatora nakładu pracy i zasobów związanych z doprowadzeniem do sytuacji utraty statusu osoby bezrobotnej w wyniku odmowy podjęcia pracy,
- ograniczenie wskaźnika efektywności zatrudnieniowej do podjęć pracy z wynagrodzeniem stanowiącym, co najmniej 50% płacy minimalnej, mimo że każde podjęcie pracy wpływa na zmianę statusu osoby bezrobotnej,
- ograniczenie podjęć pracy zaliczonych do wskaźnika efektywności zatrudnionej do okresu realizacji działań aktywizacyjnych, brak efektywnego ze względu na wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej wykorzystania kolejnych 180 dni po zakończeniu okresu działań aktywizacyjnych.

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Podsumowanie realizacji usługi w okresie 2015 – 2019 na terenie 11 powiatów województwa mazowieckiego z udziałem 2.850 osób długotrwale bezrobotnych

- zmiana struktury uczestników ze względu na płeć tj. w okresie realizacji 2015 – 2016 przeważali mężczyźni stanowiąc 56%, a w okresie realizacji 2017 – 2019 przeważały kobiety stanowiąc 57% ogółu uczestników,
- systematyczne zwiększenie się liczby uczestników, którzy bez względu na konsekwencje związane z utratą statusu bezrobotnego zaprzestali udziału w zlecaniu działań aktywizacyjnych (przerwanie lub rezygnacja), w okresie realizacji 2015 – 2016 udziału zaprzestało 38%, a w okresie realizacji 2017 – 2019 ponad 61% ogółu uczestników,
- zmiana struktury ze względu na formę zatrudnienia, w tym zwiększenie ilości podjęć odpowiedniej pracy w formie umowy o pracę w stosunku do umów cywilnych,

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

- zwiększenie korzystania z elastycznych form zatrudnienia tj. zwiększenie liczby osób podejmujących odpowiednią pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy (umowa o pracę) lub kilka godzin dziennie (umowa cywilna),
- zwiększenie trwałości zatrudnienia, mierzone odsetkiem osób utrzymujących odpowiednią pracę przez okres co najmniej 180 dni,
- zwiększenie liczby uczestników aktywizacji podejmujących zatrudnienie, które nie mieści się w definicji odpowiedniej pracy, głównie ze względu na wysokość osiągniętych zarobków poniżej połowy płacy minimalnej, podjęcie tego rodzaju pracy powodowało zmianę statusu osoby bezrobotnej na zatrudnioną, wejście na rynek pracy i przerwanie chronicznego bezrobocia,
- zmiana charakterystyki jakościowej sytuacji osób bezrobotnych, w tym ugruntowanie się jako dominującego problemu złego stanu zdrowia, który w znacznym stopniu ograniczał systematyczną i konsekwentną aktywizację oraz wejście na rynek pracy.

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
WARSZAWA

Dziękuję za uwagę

Grażyna Zalewska
Wiceprezes ZDZ w Warszawie

Konferencja pt. „Aktywizacja zawodowa i społeczna – wyzwania”

11 października 2019 r.

